

Lucæ 3. Proficiebat sapientia, & etate coram Deo, & hominibus: ergo in instanti conceptionis suæ non habuit plenitudinem scientiæ, virtutum, ac supernaturalium Donorum. V. Opus conceptionis Christi quum sit opus ad extra, tribui debet toti Trinitati: ergo non soli Spiritui Sancto. VI. Christi conceptio, vel perfecta est ante Virginis consensum, vel post; Si ante: ergo Virgo non concurrit; Si post: ergo non concurrit Spiritus Sanctus. VII. Absurdum est cogitare, quod Spiritus Sanctus fuerit Virgini loco feminis, aut materiæ, ex qua caro Christi formaretur; quia hoc idem esset, ac cogitare, Spiritum Sanctum, ut rem corpoream, ex qua humanum corpus fiat: absurdum etiam est, imaginari, quod Spiritus Sanctus, vel sementinam materiæ aliunde acceperit, vel de nihilo creaverit, & eam virgineo ventri infuderit; quia sic B. Virgo non esset Christi Mater: ergo Spiritus Sanctus in Conceptione Christi nullas egit partes. VIII. Antiqui Scholastici, puta Durandus, Alexander de Ales, alique docuerunt, posse Spiritum Sanctum dici Christi Patrem cum quibusdam adjectionibus, quibus sermonis temperatur absurditas: ergo &c.

Respondemus ad I. Diximus nos suo loco, Corpus Christi non fuisse pulcherrimum, nec tamen fuisse deforme, & utroque Patrum autoritatibus, ac rationum, seu congruentiarum momentis probavimus. Ex quibus liquet, quod non per hoc; quod pulcherrimum non fuerit, deduci potest, illud non fuisse Spiritus Sancti opera efformatum, ac proinde Conceptionem ejus non fuisse supernaturalem, & miraculosam. Spiritus Sanctus enim illa ei tribuit dona, quæ ad redemptionis munus peragendum erant aptiora; hujusmodi certe non erat summæ pulchritudinis donum: Unde stat, quod Corpus Christi non fuerit pulcherrimum, nec fuerit deforme, & nihilominus fuerit Spiritus Sancti opera in Virginis utero compactum.

Ad II. S. Thomas responder 3. par. qu. 33. art. 4. quod conceptio Christi considerari potest, & ex parte materiæ, quam Maria Mater ejus subministravit, & in hoc sensu fuit naturalis; & considerari etiam potest ex parte virtutis activæ, & in hac ratione fuit omnino supernaturalis, & miraculosa, quia fuit novum opus Spiritus Sancti, illudque admirabile. Ex

quo inferitur cum eodem Angelico, quod conceptio Christi fuit omnis immunditiæ expers; quia immundities, quæ in aliis conceptionibus inveniuntur, ex peccato proveniunt, quatenus aliæ ex commixtione maris, & feminæ cum libidine concipiuntur.

Ad III. Sancti Patres totam efficaciam, seu virtutem activam conceptionis Christi soli Spiritui Sancto tribuunt; & hoc pacto Maria active per feminis effusionem non fuit operata. Absurdum enim plane videtur dicere, quod B. Virgo in Christi conceptione active concurrit, & ad aliarum mulierum instar semen emisit; quod docet S. Thomas 3. par. qu. 31. art. 6. 7. & 8. rationibus pluribus probans, quod in B. Virgine nulla fuerit facta feminis resolutio ratione ejus integerrimæ virginitatis; quæ quidem Angelici rationes Medicorum illorum ratiunculis præferri omnino debent.

Ad IV. Verba illa Lucæ explicantur a S. Thoma 3. par. qu. 12. art. 2. quod Christus proficiebat sapientia quoad actum, non vero quoad habitum. Quod confirmatur Nazianzeni autoritate orat. 1. ad Cleodonium, docentis, quod Christus licet fuisset ab initio cum omni gratia, ac sapientia, doctes tamen illas in dies magis expromebat. Unde in dies se magis admirandum redderet, tum apud homines, quorum salutem procurabat, tum apud Deum, cujus gloriam miraculorum virtute illustrabat.

Ad V. Concedimus Conceptionis opus quum sit ad extra toti Trinitati tribuendum esse; ac per quandam loquutionis proprietatem illud Spiritui Sancto specialius adjudicandum esse, pronunciamus. Et hoc triplici ratione Angelicus Doctor probat 3. par. qu. 32. art. 1. in corpore; Primo, quia incarnatio est divini amoris opus, & amor peculiariter Spiritui Sancto tribuitur; Secundo, quia est opus maxime gratuitum, seu proveniens ex sola gratia Dei, & ob hoc etiam Spiritui Sancto adjudicari debet; Tertio, quia incarnatio valuit ad peculiarem Christi humanitatis sanctificationem; & sanctificatio est etiam proprium Spiritus Sancti opus.

Ad VI. Certum est inter Catholicos, concepisse Christum antequam Angelus ab ea discederet; disputant tamen de tempore, vel de verbis, post quæ facta est conceptio; aliqui enim dicunt factam esse post verba illa ab Angelo dicta: Ave